

اولین جلسه مشترک دولت و مجلس روز سه شنبه مورخ ۹۲/۷/۹ ساعت ۱۹ با حضور رئیس جمهور محترم ، رئیس محترم مجلس شورای اسلامی ، اعضای محترم هیئت دولت و نمایندگان مجلس شورای اسلامی، در نهاد ریاست جمهوری برگزار شد.

متن کامل سخنرانی دکتر روحانی در نخستین نشست مشترک
نمایندگان مجلس شورای اسلامی و دولت تدبیر و امید

حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر حسن روحانی رییس‌جمهوری اسلامی ایران در نشست نمایندگان مجلس شورای اسلامی با دولت تدبیر و امید، در خصوص مسایل گوناگون کشور از جمله طرح‌ها و برنامه‌های اقتصادی دولت برای تأمین کالاهای اساسی و رفع مشکلات معیشتی مردم، هدفمندی یارانه‌ها، دیپلماسی عمومی و بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران در تعامل با دیگر کشورها و گزارشی از سفر هیأت عالی‌رتبه جمهوری اسلامی ایران به مقر سازمان ملل متحد و قرقیزستان سخنرانی کرد.

متن کامل سخنرانی دکتر روحانی در نخستین نشست مشترک نمایندگان مجلس شورای اسلامی و دولت تدبیر و امید بدین شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

«الحمد لله رب العالمين و صلى الله على سيدنا محمد و آله الطاهرين و صحبه المنتجبين»

خیر مقدم عرض می‌کنم خدمت نمایندگان محترم و عزیز؛ بویژه هیات ریسه محترم و ریاست محترم مجلس شورای اسلامی. در آغاز، از حمایت مجلس شورای اسلامی از آغاز دولت یازدهم، دولت تدبیر و امید و تا امروز و بویژه حمایت اخیرشان از روند سیاست خارجی و اقداماتی که در این سفر انجام گرفت کمال تشکر را دارم. همین جا بگویم، پشتوانه اصلی دولت، حمایت ملت بزرگ ایران، حمایت قاطع مقام معظم رهبری و حمایت نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی خواهد بود و همین حمایت‌هاست که سرمایه اصلی ما در ادامه راه خواهد بود.

این اولین جلسه‌ای است که به صورت مشترک بین نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی و اعضای دولت تشکیل شده است که بنده آن را برای کشورمان و ملتمان مبارک می‌دانم و هر چه اینگونه ارتباطها بیشتر باشد، کمک خواهد کرد تا ما با نظر واحد و تحلیل واحد به واقعیت‌های کشور و جهان نگاه کنیم و برای حل معضلات مردم قدم برداریم.

بنده سخن امشب را در دو بخش کوتاه و مفصل عرض می‌کنم. بخش اول مسایل اقتصادی است که امروز پیش رو داریم؛ مشکلات اقتصادی ایران، یک مشکلات موقتی و تصادفی نیست، بلکه مشکلاتی بنیادین است که عوامل مختلف آن را بوجود آورده است.

اگر بخواهم مثال بزنم عدم توازن بودجه، عدم خدمت‌رسانی از لحاظ کمی و کیفی در حد مطلوب به مردم، مشکلات مالی و پولی از اینگونه موارد است؛ بانک‌های ما در تجهیز منابع مشکلات فراوانی دارند، متأسفانه بانک‌ها به جای اینکه بتوانند نقدینگی را جذب کنند در مسیر سفته بازی (ارز، طلا و امثال اینها) حرکت می‌کنند.

عدم بازگشت اعتباراتی که بانک‌ها داده‌اند، مشکلات فراوانی را بوجود آورده است. بانک‌های ما به دلایل مختلف از جمله بدهکاری شان به بانک مرکزی و خاصه به خاطر طرح مسکن مهر که بدهی بزرگ و عامل اصلی افزایش تورم در سال‌های اخیر بوده که ارقام و اعداد آن گفته شده و گفته خواهد شد؛ از طرف دیگر محیط کسب و کار، محیط کسب و کار سالمی نبوده، به دلایل مختلف از جمله عدم اعتماد بخش خصوصی به سیاست‌های دولت، عدم رقابت‌های صحیح در بخش اقتصاد، واگذاری‌های ناصحیح به عنوان اصل ۴۴ و امثال آن.

ما در زمینه مسایل یارانه نیز علی‌رغم اینکه همه امید بسته بودیم به این قانون خوب، با مشکلات مواجه بودیم؛ عدم تعادل در درآمدهای موجود و پرداخت یارانه نقدی به خانوارها، عدم هدفمند بودن پرداخت‌ها، مشکلات اساسی ما در بخش یارانه بوده که هنوز هم ادامه دارد.

مسأله ارز یکی از مشکلات اساسی است؛ چند قیمتی بودن ارز، یک بحث و یک مشکل است، نوسانات عجیب و غریب در ماه‌های اخیر و سال‌های اخیر، مشکل دوم بوده و در کنار همه اینها البته تحریم هم باعث شده تجارت خارجی، سرمایه‌گذاری خارجی، فروش و صادرات نفت، استفاده از ارزی که حاصل فروش نفت یا غیر نفت است، جابه‌جایی ارز و نقل و انتقال آنها کم و بیش مشکلات فراوانی است که در اقتصاد کشور بوده و دولتی که تنها از عمرش فقط ۴۵ روز گذشته و از ۲۴ مرداد که با رأی شما نمایندگان محترم دولت اجازه یافت کار خود را آغاز کند تا امروز یک ماه و نیم است. برخی از صحبت‌ها، سخن‌ها و نقدها به گونه‌ای می‌شود که گویی دولت ۴ سال از عمرش گذشته است. فقط ۴۵ روز از عمر این دولت گذشته است.

دولت دو اقدام اساسی در بخش اقتصاد و معیشت مردم انجام داده است؛ یک بخش اقدامات ضروری و فوری بوده؛ مثلاً تأمین کالای اساسی؛ وقتی ما دولت را شروع کردیم، در برخی از موارد، کالاهای اساسی ذخیره‌های ما، برای ماه و هفته نبود، کمتر از هفته بود؛ در بنادر ما بخاطر کشتی‌هایی که معطل تخلیه بودند، دموژاژ عظیمی پرداخت می‌شد، در یک بندر اصلی ۴۵ کشتی بودند و ما دموژاژ می‌دادیم. دولت امروز این موارد را حل کرده، امروز حتی یک کشتی در نوبت نیست؛ تمام کالاهای اساسی به اندازه مورد نیاز کشور و با احتیاط لازم تا به امروز تأمین شده و ان‌شاء الله تا پایان سال هم تأمین خواهد شد.

دولت در بخش کشاورزی قدم‌های مهمی را برداشته است؛ این اولین بار است که در شهریورماه قیمت تضمینی را اعلام می‌کنیم؛ برای اولین بار است که دولت برای رسیدن کود و سم تمام توانش را گذاشته است (چه کود داخلی و چه کود خارجی) تا کشاورزهای ما بتوانند با دلگرمی فعالیت کنند. حالا بگذریم از وسایل کشاورزی، تراکتور و کمباین که در همین مدت ۷۰۰ میلیارد تومان اعتبار گذاشتیم برای تهیه این لوازم و موارد دیگر که تفسیر آن باید در فرصت دیگر انجام شود. پس اولین اقدام ضروری دولت، مسأله تأمین کالاهای اساسی و دارو است؛ در زمینه دارو هم قدم‌های بسیار مؤثری برداشته شد.

قدم دوم دولت، مسأله تأمین انرژی برای زمستان امسال است. دولت در اولین محاسبه دید که مردم در زمستان امسال با مشکلات فراوانی مواجه هستند که در این زمینه وزارت نفت اقدامات فوری را آغاز کرده است.

وزیر نفت به بنده قول داد که با اقدامات انجام شده و در دست اقدام، امسال مشکل چندان برای مردم نخواهد بود که این خبر برای بنده بسیار خوشحال کننده بود. ما در زمینه یارانه علی‌رغم اینکه درآمدهای مربوط به یارانه کافی نیست و هر ماه ما دچار مشکل هستیم اما یارانه نقدی خانوارها را به هر صورت بوده پرداخت کردیم و ان‌شاء الله پرداخت خواهیم کرد. دولت در اقدامی فوری یک مصوبه بلند با ۳۵ بند به تصویب رساند و در دست اجراست و فکر می‌کنم قبل از آنکه به زمان ۱۰۰ روزه برسیم همه آنها عملیاتی و اجرایی خواهد شد که بیشتر آنها تسهیلات اداری است که داریم بوجود می‌آوریم. دولت اقتصاد کشور را در همان بررسی‌های اولیه با آمار و ارقام، رکود تورمی تشخیص داد که فکر نمی‌کنم جای تردید باشد؛ رشد منفی در سال گذشته با رقم باورناکردنی که امیدواریم رقم دقیق نهایی آن را بانک مرکزی اعلام کند و مشکلاتی که در رشد اقتصادی در ۶ ماه اول امسال بوده که آن همزمان اعلام خواهد شد و در کنار این رشد منفی، متأسفانه تورمی که سرسام‌آور سیر صعودی را پیموده است؛ شما در سال ۹۰ با تورمی حدود ۲۱ درصد مواجه بودید؛ در سال ۹۱، ۳۰ درصد و ما در مرداد وقتی دولت را تحویل گرفتیم تورم سالانه ۳۹ درصد بوده است.

تمام تلاش دولت مهار رشد تورم و مهار رشد منفی است که برای این منظور دولت در سال جاری یعنی ۶ ماه امسال اهدافی را مد نظر قرار داده و اولین هدف این است که جلوی رشد تورم را بگیریم؛ دوم با کنترل نقدینگی و عوامل دیگر این رشد را در تورم کاهش دهیم.

امید ما این است که تا پایان سال شاهد کاهش تورم باشیم (از ۳۹ درصد تا رقمی که اقتصاددانان ما اختلاف نظر دارند) و این امید را داریم و این کار را خواهیم کرد.

دوم اینکه ما در شش ماهه اول رشد منفی را مهار کنیم؛ حالا تا پایان سال به کجا می‌رسیم ما در جلسات اقتصادی بحث‌های مفصلی کردیم و بسیار امیدوارم که این رشد منفی خیلی کمتر از چیزی باشد که در سال ۹۱ شاهد آن بودیم.

مسأله سوم اینکه دولت بتواند وظایف قطعی خود را در قبال ملت و مردم انجام دهد؛ برای سال آینده همه تلاش ما این است که اصلاحات لازم اقتصادی در بخش ارز، بانک، یارانه را انجام دهیم که هم‌اکنون در دولت ۴ کمیته برای اصلاح بحث یارانه تشکیل دادیم که شبانه‌روز دارند کار می‌کنند که ما لااقل در بودجه امسال بتوانیم اولین قدم را برداشته و در ۶ ماهه امسال قدم‌های اولیه را در این زمینه برداریم.

در زمینه یکسان سازی نرخ ارز اگر در مسأله هسته‌ای پیشرفت داشته باشیم و بتوانیم تحریم‌ها را کاهش دهیم قصد دولت در این است که تا پایان سال آینده در این راستا به توفیقاتی دست پیدا کنیم. شما می‌دانید که قیمت‌های مختلف ارز چه فساد بزرگی را بوجود می‌آورد و ما باید قیمت واحد ارز داشته باشیم؛ البته اولویت بالاتر این است که جلوی نوسانات شدید نرخ ارز را بگیریم.

در زمینه یارانه تلاش ما این است که در ۶ ماهه اول امسال و سال آینده بتوانیم هم نواقص را اصلاح کنیم و هم در سال آینده بتوانیم قدم دوم را در مسأله هدفمندی برداریم؛ البته در همه زمینه‌ها اساس هدف ما این است که در قدم اول اقتصاد را از رکود خارج کنیم و در قدم دوم به رونق و رشد اشتغال‌آفرین برسیم؛ امید ما این است که در شش ماهه امسال و سال آینده بتوانیم قدم‌های مهمی برای تحقق این دو هدف مهم برداریم؛ اما در عین حال در کنار اقدامات اصلاحی در بخش اقتصاد ما نیازمند به یک تعامل سازنده با جهان هستیم.

اولین قدم تعاملی این دولت، تصحیح رابطه با همسایگان است که این جزو اولویت‌های ماست؛ ما حتی در بخش اقتصاد اگر بتوانیم با همسایگانمان رابطه بهتری داشته باشیم، اولین قدم‌ها برداشته خواهد شد. البته در سال‌های گذشته تعامل با جهان در بخش اقتصاد بیشتر به مفهوم تسهیل در واردات بوده است؛ این دولت هدفش در زمینه تعامل در بخش اقتصادی با جهان به

مفهوم سرمایه‌گذاری و تسهیل در صادرات است که با این هدف تعامل خود را با جهان شروع کردیم و در همین ۴۵ روزه دولت قدم‌های بسیار مهمی برداشته است.

اولین قدم، حضور ۵۵ کشور در سطوح مختلف در مراسم تحلیف بود (که زحمت آن بر دوش مجلس شورای اسلامی بود) که یک قدم مؤثری در ارتباط ایران با جهان، با دولت جدید محسوب می‌شد.

قدم دوم، اقدامات، ملاقات‌ها و پیام‌هایی بوده که در این مدت داده شده است؛ در سفر مربوط به سازمان همکاری‌های شانگهای در بیشکک دو ملاقات مهم داشتیم؛ ملاقات با رییس جمهور چین چه در بخش عمومی ملاقات و چه در بخش خصوصی و دو نفره که وزیرای خارجه ما هم حضور داشتند بحث‌های مفصلی شد؛ ایران پیشنهادات مهمی در آن جلسه ارائه داد و طرف چینی چون آمادگی برای آن پیشنهادهای نداشت ضمن استقبال از آنها گفت که به سرعت این پیشنهادات را مورد رسیدگی قرار می‌دهیم تا اجرایی و عملیاتی شود.

ما تلاش می‌کنیم بتوانیم آن پیشنهادات را با همکاری دولت چین عملیاتی کنیم، حتی اگر صد در صد طرح ایران با چین پیاده نشود و تنها ۳۰ درصد آن پیاده شود آثار بسیار خوبی در اقتصاد کشور خواهد گذاشت.

ملاقات مهم دیگر با رییس‌جمهور روسیه، آقای پوتین بود؛ البته خیلی مفصل‌تر از ملاقات با چین بود مخصوصاً در بخش خصوصی که بسیار مفصل بود؛ هم راجع به روابط دوجانبه و هم راجع به روابط منطقه. تصمیمات بسیار مهمی در پایان این جلسه اتخاذ شد که ما باید این تصمیمات را عملیاتی کنیم؛ آن تصمیمات در زمینه مسایل اقتصادی و سیاسی و منطقه‌ای تأثیرگذار خواهد بود.

البته در بیشکک ملاقات‌های دیگری هم صورت گرفت که لزومی نمی‌بینم در فرصت کوتاه امشب بخواهم آنها را توضیح دهم. قدم دوم سیاست خارجی این دولت که مهم بود سفر به نیویورک بود، بنده در ابتدا تا همان روزهای آخر به دلایلی نسبت به انجام این سفر تردید داشتم، گرچه وزارت خارجه و مشاورین و دوستان و اعضای دولت مُصر بودند و در نهایت آنها بر بنده غالب شدند و در محاسبه نهایی وقتی دیدیم که برنامه چه خواهد شد و چگونه خواهد بود و برای کشور مفید است تصمیم نهایی را اتخاذ کردیم.

هدف ما در این سفر اولاً ارزیابی دقیق‌تر از شرایط جهان و منطقه از نگاه دیگران بود؛ چون در مجمع عمومی کشورهای مختلف در سطوح گوناگون حضور دارند و فضای جهانی را بهتر می‌توان دید و درک و لمس کرد.

بنده به طور خلاصه بگویم چهره ایران در نزد همه جهانیان بعد از انتخابات ۲۴ خرداد و حضور بسیار شکوهمند مردم در این انتخابات، و برگزاری بسیار خوب این انتخابات، در مجموع شرایط خاصی را در سطح جهان بوجود آورده و این حماسه سیاسی که مقام معظم رهبری بر آن تأکید داشتند در داخل مرزهای ما باقی نمانده و در سراسر جهان رسوخ و نفوذ کرده است.

هیچ مقام خارجی نبود که با بنده ملاقات کند و از عظمت این انتخابات صحبت نکند؛ مخصوصاً آقای دبیرکل که می‌گفت چهره امروز ایران با چهره دیروز، زمین تا آسمان فرق کرده؛ جایگاه، عظمت و اقتدار ایران فرق کرده است و البته اینها مربوط به حضور و رای مردم است.

در اولین قدم اروپایی‌ها تحریمی را که اعلام کرده بودند (بعضی‌ها می‌گویند تحریم کاری شد) اولین قدم در این سفر صورت گرفت؛ بنده با همه مقامات بلند پایه اروپایی که در سازمان ملل حضور پیدا کرده بودند، ملاقات کردم.

در ملاقات با رییس‌جمهور فرانسه آقای اولاند هم بحث‌های دو جانبه، منطقه‌ای، هسته‌ای صورت گرفت؛ به هر حال یک روزی گزارش کامل این ملاقات‌ها منتشر خواهد شد؛ ملت ایران و شما نمایندگان مردم باید بدانید همه جا این خادم مردم از حقوق، عزت و عظمت ملت و از حقوق و مطالبات مردم در حد توانش دفاع کردم. (احسنت حضار)

در زمینه سوریه با اینکه در آغاز جلسه با فرانسه اختلاف نظر داشتیم، در آخر جلسه به آقای اولاند گفتم ما معتقدیم سوریه نباید تجزیه شود و باید تمامیت ارضی سوریه حفظ شود و ایشان گفتند ما هم قبول داریم؛ گفتم ما معتقد هستیم تروریست‌ها در

سوریه باید بیرون رانده شوند؛ گفت ما هم قبول داریم. گفتیم ما معتقدیم که راه حل در سوریه جنگ نیست و سوریه راه حل نظامی ندارد بلکه راه حل سیاسی است؛ گفت ما این را هم قبول داریم؛ گفتیم در سوریه باید مذاکرات بین معارضین سوریه و دولت سوریه آغاز و شروع شود و ما معتقدیم در نهایت رأی مردم سوریه هر چه گفتند و هر راهی را که انتخاب کردند باید حاکم شود، ایشان گفتند تمام این مواردی که شما گفتید ما قبول داریم. گفتیم اگر شما قبول دارید پس با یکدیگر همکاری کنیم. (صلوات حضار)

در ملاقات با نخست‌وزیر ایتالیا، اسپانیا، در بعضی از موارد چیزی را که بنده می‌خواستم بگویم آنها می‌گفتند؛ بنده یکی از هدف‌هایم در ملاقات‌ها این بود که به غربی‌ها بگویم تحریمی را که شما اعمال کردید بحث غیرقانونی، ناکارآمدی و غیرمتمدنانه بودن نیست بلکه این کار شما غیرانسانی بوده است و بنده با صراحت با آنها صحبت کردم و گفتیم شما می‌دانید اثر تحریم چه بوده؟ دارو زودتر به بیماری که در بیمارستان بوده، نرسیده است؛ اثر تحریم شما این بوده که مردم زندگی روزمره‌شان با مشکل مواجه شده است.

نخست‌وزیر اسپانیا مفصل‌تر از این صحبت کرد و گفت که این تحریم درست و صحیح نبوده و ما برای آن باید فکری کنیم؛ نخست‌وزیر ایتالیا با یک بیان دیگر می‌گفت ما باید از تحریم عبور کنیم.

همه آنها، رییس‌جمهور اتریش، وزیر خارجه آلمان و همه این مقاماتی که با آنها ملاقات داشتیم به بیان‌های مختلف تبیین می‌کردند که تحریم ناکارآمد بوده و بعضی دیگر آن را ناصحیح و غیر انسانی می‌دانستند. ما به چه موفقیتی می‌خواستیم برسیم؟

دست‌آورد این سفر این بود که مظلومیت ملت ایران و عدم حقانیت کار غرب را با سران غرب، در یک جلسه رو در رو و با صراحت بیان کنیم و بنده این کار را از طرف شما و از طرف ملت ایران بیان کردم. (احسنت حضار) با آقای دبیر کل سازمان ملل هم راجع به تحریم و مسأله هسته‌ای بحث‌های مفصلی داشتیم؛ تقریباً در این مذاکرات هم قبول داشت که راه جدیدی باید انتخاب شود و هم از انتخابات ایران و حضور مردم تجلیل کرد.

بنده در این سه روز و نیم کاری در این کشور، ۱۸ ملاقات داشتیم؛ تعداد زیادی ملاقات از سوی سران آفریقایی و آسیایی و برخی از وزرای امور خارجه که آماده بودند بود اما وقتی نبود که بنده با آنها دیدار و ملاقات کنم. غیر از بخش سیاسی ما نیاز داشتیم در زمینه دیپلماسی عمومی و مسأله افکار عمومی کار کنیم. بنده خدمت نمایندگان عزیز عرض می‌کنم، ما در دنیای غرب و بویژه آمریکا خیلی کم‌کاری داریم؛ اینجور نیست که گوش جهان و گوش مردم جهان آماده شنیدن پیام به حق مردم ایران و انقلاب اسلامی نباشد؛ دو نفر از نمایندگان عزیز در این سفر و جلسات حضور داشتند و دیدند که آنها واقعاً آماده‌اند برای اینکه بشنوند و گوش کنند و ما باید فرصت‌های لازم را بوجود آوریم. در جلسه‌ای که با رهبران اسلامی در آمریکا داشتیم دو تن از اعضای کنگره هم که مسلمان بودند حضور داشتند، آنها از این انتخابات تجلیل زیادی کردند و گفتند که اصلاً فضا عوض شده و ما دستمان باز شد [و گفتند که ما در این فضا به فکر این هستیم که یک گروه طرفدار ایران در کنگره درست کنیم].

این درست است که صهیونیست‌ها بسیار فعال هستند و عده‌ای در آمریکا و حتی منطقه با کاهش تنش مخالفند. اسرائیل هم که معلوم است که با کاهش تنش مخالف است اما ما به هر حال در تمام فضاها روشن کردیم که جمهوری اسلامی ایران جز احقاق حقوق خود به دنبال چیز دیگری نیست.

جمهوری اسلامی ایران به دنبال جنگ، تنش و تجاوز نیست (سیاست را سیاستمداران اتخاذ می‌کنند اما تصمیم‌سازی برای سیاست را صاحب‌نظران و نخبگان آماده می‌کنند) گروه‌های صاحب‌نظر و موسسات مختلفی در آمریکا وجود دارد که ما ارتباط را با آنها قطع کردیم. ما فرهیختگان، صاحب‌نظران و اساتید فراوانی در ایران داریم که عاشق انقلاب و ایران هستند و حتی در

آمریکا هستند. ما این فضا را به بهانه‌های واهی یا احتیاط‌های نابجا یا سخت‌گیری‌های غیرضرور رها کردیم و برای اسرائیل باز گذاشتیم و آنها در دنیا حرف می‌زنند.

من نمی‌خواهم بگویم در آمریکا کار کردم و با یک جلسه و دو جلسه حل می‌شود؛ اما این کار باید شروع و آغاز شود و ما در حد آن جلسات، آثارش را شاهد بودیم.

شما دیدید در نظرسنجی که سی.ان.ان کرد، ۷۵ درصد مردم آمریکا گفتند که ما باید با مردم ایران مذاکره کنیم؛ این در آمریکا خیلی مهم است؛ این یعنی علیه جنگ طلب‌ها و افراطی‌ها؛ بله آقای اوباما یا مقامات دیگر بخاطر فشارهای صهیونیست‌هایی که وجود دارند حرف‌هایی می‌زنند.

در بخش‌های مختلف با مسئولین رسانه‌ها جلسه داشتیم؛ در یک جلسه‌ای که شورای روابط خارجی و جامعه آسیایی در حدود ۳۰۰ نفر از اساتید و فرهیختگان را دعوت کرده بودند ۴۰ سوال در جلسه مطرح شد و من سوالات را پاسخ دادم؛ به هر حال دوستانی که در جلسه حاضر بودند، بهتر می‌توانند قضاوت کنند؛ هم رییس شورای روابط و هم رییس جامعه آسیایی می‌گفت ما تا حالا چنین جلسه‌ای با این شفافیت و منطق و استدلال نداشتیم.

یکی از هدف‌های ما این بود که مقداری از تبلیغات اسرائیلی‌ها را خنثی کنیم و یک مقدار کار را برای رییس این رژیم می‌کنیم الان به آمریکا رفته سخت کنیم و من معتقدم که این کار انجام گرفته است؛ از خود رسانه‌ها، صحبت‌ها، رفتارها و لحن اسرائیلی‌ها روشن می‌شود که این اقدامات تا چه حد مؤثر بوده است.

در مصاحبه‌های عمومی هم معلوم است که میدان‌های مینی که بی‌جهت بین ایران و غرب درست شده بود که خیلی دلایلش را نمی‌فهمم.

در آنجا به صراحت گفتیم که ما محقق تاریخ نیستیم و نمی‌دانیم که چقدر آدم کشته شده و ربطی هم به ما ندارد، اما جنایت نازی‌ها را محکوم می‌کنیم؛ فرقی نمی‌کند نازی‌ها جنایت کردند به مسیحی‌ها، یهودی‌ها، مسلمان‌ها به همه؛ یعنی ایران باید در کنار نازی‌ها قرار بگیرد؟ این میدان مین را ما یکی یکی خنثی کردیم؛ میدان مین از بین رفت به گونه‌ای که در مصاحبه‌های آخر کسی دیگر از ما در این باره نمی‌پرسید و اینکه همه اصرار داشتند بپرسند در مصاحبه آخر حتی یک نفر از خبرنگاران هم در این مورد سوال نمی‌کند.

تلاش بر این بود که فضا آماده تر شود؛ هدف چه بود؟ هدف منافع مردم و انقلاب بود و دولت هدف دیگری ندارد. این دولت دنبال این است که مشکلات و معیشت مردم حل شود؛ عزت این ملت در دنیا نمایان تر شود و فضا برای حضور و نفوذ کلام ما در دنیا بیشتر شود؛ البته در این سفر فرصت بود که من سه بار در مجمع عمومی سخنرانی کنم؛ یک بار به خاطر خلع سلاح، یک بار دیگر جنبش عدم تعهد و سخنرانی‌های متعدد و مصاحبه‌های مختلف فرصت استثنایی امسال بود.

آقای دبیر کل به بنده گفت تمام مصاحبه شما را با سی.ان.ان گوش کردم؛ این مصاحبه در جامعه آمریکایی و در میان جامعه غرب بسیار تأثیر مثبت داشت. خود ایشان به بنده گفتند از اول تا آخر مصاحبه را گوش کردم. (احسن و صلوات حضار)

در مراسم حضور در جمع ایرانیان مقیم آمریکا واقعاً آنچنان شور و شعفی بود؛ چقدر خوبند این مردم و چقدر عاشق ایرانیان. هشتصد نفر در سالن جا داشتیم که سفیر می‌گفت هشتصد نفر دیگر از سراسر آمریکا آمده بودند و با اینکه به همه آنها گفته بود که ما جا نداریم باز هم ۴۰۰ الی ۵۰۰ نفر دیگر آمده بودند یعنی سالن حدود ۱۳۰۰ نفر متراکم جا شده بودند.

اینکه با ورود من آن همه احساسات مردم نشان دهند، این احساسات برای ملت ایران بود؛ بنده کسی که نیستم؛ وقتی به عنوان منتخب ملت ایران بودم این جایگاه را پیدا می‌کنم. صدا و سیما نمی‌دانم آن مراسم را پوشش داده یا نداده من خبر ندارم. آن مراسم اگر پخش شود شما می‌بینید که ایرانی‌ها چه شوری از خود نشان می‌دهند.

من این را می‌خواهم بگویم یکی از سرمایه‌های ایران، ایرانیان مقیم خارج از کشور است؛ دولت و مجلس تسهیل کنند ایرانیان راحت بیایند و برگردند؛ بی‌خود وسواس سر چیزهای جزئی به خرج ندهید؛ اگر آدمی شاکی خصوصی ندارد و جنایتی نکرده

می‌شود به ایران بیاید و برگردد؛ بچه‌هایشان و نسل بعدیشان بیایند ایران را ببینند و تحت تأثیر این جامعه قرار بگیرند و من در آن سخنرانی گفتم شما ایرانی‌ها هم صدا و سیمای ما هستید؛ بیایید ندای مردم ایران را به گوش مردم آمریکا و جهانیان برسانید.

بنابراین ما باید از این فرصت بسیار ارزشمند استفاده کنیم؛ حضور ایرانی‌های سراسر جهان یک فرصت است برای ما؛ متأسفانه بعضی‌ها یک جور دیگر می‌فهمند و تعبیر می‌کنند که واقعیت این نیست. اینها عاشق و علاقمند به ایران هستند، حالا سلیقه‌های مختلف وجود دارد و اینطور نیست که همه یک جور ببینند و ببینند؛ کشور ما هم یکجور نیست، افکار مختلف و اندیشه‌های مختلف وجود دارد؛ باید به همدیگر احترام کنیم؛ باید ادب و احترام و قواعد سیاسی اصل باشد؛ اما بگذاریم هر کس نظرش را بگوید ما که نمی‌گوییم نظرش نظر واحدی است؛ اصول و اهداف ما یکی است؛ سیاست‌های کلی ما که مصوب مقام معظم رهبری مورد احترام همه ماست؛ استراتژی‌ها و تاکتیک‌ها مختلف است. مجلس و دولت یک سیاست دارند؛ هر کدام در چارچوب قانون اساسی می‌توانند فعالیت خودشان را انجام دهند.

نسبت به مسأله آمریکا آنچه از نظر من مهم است به عنوان رییس‌جمهور کشور؛ ما اهداف و مواضعی داریم که مواضع انقلابی و اهداف ملی‌مان است که نباید بگذاریم خدشه‌دار شود، آنها سرچایش محفوظ است. ما مشکلاتی با آمریکا داریم، این مشکلات زیاد است، حالا بگذاریم، آنها کارهای عجیب و غریبی در منطقه کردند، ما مواضعمان و محکوم بودن کارهایشان را اعلام کردیم؛ هیچ کس ابدأ در این کشور نمی‌خواهد بگوید که ما از مواضعمان برگشتیم؛ آن راهی را که امام برای ما در انقلاب ترسیم کردند و مقام معظم رهبری ادامه می‌دهند، ما همان مسیر را ادامه می‌دهیم. (احسن و صلوات حزار) اما در مسأله هسته‌ای یا خون مسلمان‌ها که از نظر من بسیار مهم است ما اگر بتوانیم با حرف زدن و مذاکره کردن خون مسلمان‌ها را حفظ کنیم و جلوی آن را بگیریم و نگذاریم جنگ جدیدی شود، این وظیفه ماست؛ ما که نباید بخاطر حرفی بترسیم یا بهراسیم، ما باید به وظیفه‌مان عمل کنیم.

مواضع ما استوار است و سر مواضعمان ایستاده‌ایم؛ ما باید اهدافمان را دنبال کنیم؛ در مذاکره آمریکا با ایران و مذاکرات اروپایی‌ها با ایران راجع به سوریه من یک مقایسه‌ای که انجام می‌دهم در مذاکرات نه تبلیغات، مواضع آمریکایی‌ها انعطاف بیشتری دارد تا مواضع اروپایی‌ها. حتی از مواضع برخی از کشورهای منطقه. ما نمی‌خواهیم بگوییم که موضع آمریکا درست است؛ موضع آمریکا اشکال دارد من دارم مقایسه می‌کنم.

ما راجع به افغانستان سال‌ها حرف زدیم ده‌ها مذاکره هدایتش به عنوان رییس شورای امنیت ملی آن زمان با بنده بوده است. ما که از مذاکره با کسی هراس نداریم. بعد از انتخابات چند روز بعد از مراسم تحلیف، آقای اوباما رییس‌جمهور آمریکا نامه‌ای به من نوشت، در آن نامه تبریک و تجلیل از انتخابات بود و بعد مسائلی در آن نامه مطرح شده بود چون علی‌الظاهر قرار نبود علنی شود، ما هم اعلام نکردیم. من یکی دو روز بعد نامه را پاسخ دادم و نامه را برای ایشان فرستادم و همه مواردی را که در آن نامه آمده بود، پاسخ دادم. این اولین قدم از طرف آمریکایی‌ها بود و آنها نامه را نوشتند و تبریک گفتند، ما هم جواب دادیم. اروپایی‌ها هم همه تبریک و مطالبی گفتند، حالا من نمی‌خواهم این نامه‌ها را با هم مقایسه کنم.

قدم دوم وقتی من عازم نیویورک بودم دوشنبه صبح از [تهران] حرکت کردم تا آنجا [نیویورک] رسیدیم. شب بود و غروب به آنجا رسیدیم. اینها [آمریکا] از روز جمعه صبح اولین پیام را از طرق سیاسی برای ما فرستادند که آقای اوباما می‌خواهد با فلانی ملاقات کند. به من روز جمعه اطلاع دادند که یک چنین درخواستی از طرف آمریکایی‌ها است. من گفتم حالا بگذارید من آمدم آنجا بحث می‌کنیم، موضوع و خصوصیات آن چیست؟ البته در این وسط دو طرف با هم درباره مکان و محل ملاقات و نحوه خبری شدن و چیزهای مختلف در مورد تشریفات و برخی در مورد محتوایی آن گفتگو و مذاکره می‌کردند.

از روز جمعه تا روز دوشنبه آنها حدود ۵ بار تماس گرفتند و این درخواست را تکرار کردند و از ما جواب می‌خواستند. من وقتی وارد نیویورک و وارد هتل شدم شاید ۵ دقیقه نگذشته بود که از کاخ سفید به افرادی که از وزارت خارجه آنجا فعال بودند، زنگ

زدند و گفتند ایشان که حالا رسیدند به ما جواب بدهید. ما بحث را با حضور وزیر امور خارجه و تیمی که همراه من بود بررسی کردیم که چکار کنیم. در مجموع ما چارچوبی را مشخص کردیم که مذاکرات چه باشد و از کجا شروع شود و به کجا منتهی شود؟ مهمتر از مذاکرات وقتی که بیرون می آیم مصاحبه ما چه باشد؟ او و یا من چه بگویم؟ این بحثها چون حساس بود ما همه را روی کاغذ مکتوب کردیم و گفتم اینها را منتقل کنید و حتی تا نیمه شب این بحثها ادامه داشت در نهایت امر، من تصمیم گرفتم که این ملاقات انجام نشود با اینکه جز یک مطلب، بقیه مطالبی که مورد نظر ما بود آنها پذیرفته بودند و آن یک مطلب هم البته دوستان ما می گفتند قابل حل و فصل است و من حیثالمجموع من رد کردم تقریباً آخر شب، شب سه شنبه. چون این ملاقات بنا بود صبح سه شنبه انجام شود. بعد ما هم تا سازمان ملل وارد می شدیم همه خبرنگاران از همه طرف داد می زدند که ملاقات انجام می شود یا خیر؟ خلاصه سوال شان این بود. یعنی این صدای **Do you meet obama**? اواما همه فضای سازمان ملل را گرفته بود و همه حرف این بود که آیا رییس جمهور ایران با رییس جمهور آمریکا ملاقات می کند؟ بعد دو طرف بحث کردند که اگر ملاقات نمی شود و امکان پذیر نیست اینها همدیگر را یک جایی ببینند که در سازمان ملل ایشان و ایشان (رییس جمهور ایران و رییس جمهور آمریکا) هست مثلاً در حد سلام علیکی و دست دادنی. من خیلی تو این کار خاصیتی نمی دیدم نه اینکه من، هم در مذاکره هم در اینکه به هم برسیم دست بدهیم، منتهی باید فوایدش برای ما مشخص شود، که چکار می خواهیم بکنیم؟ این هم عملاً روز سه شنبه تمام شد و این کار هم صورت نگرفت چون من ملاقات های متعددی داشتم و همین طور آقای اواما ملاقات های متعددی داشت همه تلاش این بود که طوری ما دو نفر از این ملاقات خارج بشویم یک جوری او بیاید بیرون که ما به هم برسیم حالا دیگه نشد.

از غروب سه شنبه یک هجمه تبلیغاتی شدیدی در آمریکا علیه اواما شروع شد و آن بحث این بود که آمریکا در این سفر تحقیر شده بود و من چند شبکه را آخر شب خودم گوش کردم، دیدم بحث ها چه است. مثلاً تیتراها این بود که روحانی دست زد به سینه اواما زد. ایران، آمریکا را تحقیر کرد، اواما تحقیر شد، کاخ سفید تحقیر شد. من از این تبلیغات خوشحال نبودم، نه اینکه آمریکا تحقیر شد یا نشد چون بحث این است که ما یک هدف مهمی پیش رو داریم، ما باید مسئله هسته ای را عزت مندانه حل و فصل کنیم. در ۱+۵ همه شما می دانید کسی که بیش از همه تاثیر دارد آمریکایی ها هستند. ما قرار بود در این سفر وزرای خارجه همدیگر را ببینند که البته این کار انجام شد و ما قرار بود در این سفر بتوانیم برنامه ریزی کنیم. برای اولین ملاقات کاری بین دو طرف که البته انجام شد. برای ما هدف مهم است نه تنها در سیاست خارجی، در همه امور مهم ما باید اهم و مهم کنیم و بسیاری از موارد مهم را فدای اهم کنیم. این دستور عقل است و این دستور شرع است. من نمی خواستم این کار بشود و لذا صبح فردا وقتی مسئولین رسانه ها با من ملاقات داشتند یک نفر از مسئولین رسانه ها به من گفت: فالانی تو چرا آمریکا را در این سفر تحقیر کردی؟ من آنجا پاسخ دادم با اینکه **off the record** بود، گفتم: من قصد تحقیر نداشتم، من علی الاصول مشکلی ندارم که با آمریکایی ها مذاکره کنم یا حرف بزنم، منتها زمان کم بود ما باید خیلی چیزها را هماهنگ می کردیم و وقتی من این پاسخ را دادم، گفتم این قسمت را شما می توانید پخش کنید که خیلی برایشان مهم بود و گفتند ما می توانیم؟ که همان لحظه عده ای رفتند و شروع کردند به پخش کردن که ایران گفته که این تعبیر درست نیست، ما قصد تحقیر نداریم.

ببینید، سروران عزیز! ما در مسئله مهمی که در سیاست خارجی پیش رو داریم از دو حال خارج نیست، یا موفق می شویم یا شکست می خوریم. به نظر بنده با همه علائم و قرائن انشاءالله به حول قوه الهی ما پیروز می شویم. اگر پیروز می شویم، باید راه را برای این پیروزی تسهیل کنیم، راه را آماده کنیم موانع را برداریم. اگر خدای ناکرده شکست بخوریم که این احتمال به نظر بنده بسیار ضعیف است، ما می توانیم حجت کافی برای دنیا و مردم خودمان داشته باشیم. ما با کسی لجبازی نکردیم ما در مسیر راه مذاکره کسی را تحقیر نکردیم، ما به کسی فحش ندادیم، ما اهانت نکردیم، ما با منطق حرکت کردیم، با منطق رفتار کردیم از من پرسیدند آقا شما به غرب و آمریکا خوش بین هستی؟ من به عنایت حق خوش بینم، من به حمایت مردم خوش

بینم، من به تدبیر رهبری خوش بینم، اما غرب! من خوش بینم یا بدبین؟ ما داریم با طرف‌مان وارد یک مذاکره مهم می‌شویم، ما می‌خواهیم احقاق حقوق بیشتر از ملت ایران بکنیم، ما می‌خواهیم معضلات را برداریم، ما می‌خواهیم تحریم ناحق و ظالمانه و غیرانسانی را برداریم، آن هدف برای ما مهم است.

روز پایانی که می‌خواستیم از نیویورک برگردم که در واقع آنجا جمعه ظهر بود این دو طرف با هم مرتب مذاکره می‌کردند که حالا چی شد؟ خوب شد؟ بد شد؟ حالا چی کار کنیم؟ من نماز ظهر و عصر را که خواندم، گفتند بحث این شده که حالا که نیم ساعتی فرصت دارید، از کاخ سفید به شما زنگی بزنند و به شما بگویند سفر شما به خیر. شما این را جواب بدهید و من گفتم این چیست؟ همه دوستان بر این مساله اصرار کردند اتفاق نظر داشتند که اگر شما می‌گویید آن تحقیر نباید بشود فضای آمریکا باید تعدیل شود، دشمنان نتوانند سوء استفاده کنند، حتی گفتند آقای نتانیاهو دارد به آمریکا می‌رسد و فردا می‌آید و بهانه می‌شود و اصرار کردیم و گفتیم وقت ما که تمام شده و باید حرکت کنیم، در همین حین موبایل سفیر ما زنگ خورد و کاخ سفید پشت خط بود. ما در این مکالمه تلفنی کوتاه که من فکر می‌کنم یک ربع یا ۲۰ دقیقه شاید طول کشید. اساس بحث ما در این مکالمه تلفنی بحث هسته‌ای بود. من به ایشان گفتم که همه اختیار در مذاکره هسته‌ای را به وزیر امور خارجه دادیم و شما همه اختیار را به وزیر خارجه‌تان بدهید و بگویید که این کار باید در یک زمان کوتاه تمام شود. ایشان گفت: همین طور هست و من به وزیر خارجه دستور دادم که با خلاقیت در این کار حرکت کند، کار جلو برود و ما هم آن را قبول داریم که باید در یک زمان کوتاهی حل و فصل شود. بعد من گفتم ما در مسئله هسته‌ای به دلیل (نه به خاطر حرف این و آن) به خاطر اینکه ما دنبال سلاح نبودیم و نیستیم، اصلا به دلایل موازین اخلاقی و شرعی‌مان، ایشان هم گفت: بله، فتوای رهبر معظم انقلاب هم همین بوده است. به هر حال گفت: supreme leader شما هم همین فتوا را داده و از همین کلمه فتوا هم استفاده کرد. شما هم در سخنرانی‌ها محکم گفتید که دنبال هسته‌ای نیستید و حالا یک عده‌ای شک و شبهه دارند این را باید یک جوری رفع کنیم. گفتم ما که مشکلی برای مذاکره نداریم، منتهی این مذاکره باید در یک زمان کوتاهی انجام گیرد که سریع‌تر انجام شود. بعد ایشان گفت که ما مسائل فراوانی در منطقه و جهان داریم که امنیت ملی ایران و آمریکا می‌تواند مد نظر باشد، منافع مشترک دو کشور و ما آن مسائل را دنبال کنیم. من گفتم اصل اینکه ما مسائل فراوانی داریم، بله، مسائل فراوانی داریم، اما اول باید هسته‌ای حل و فصل شود و بعد ممکن است خیلی مسائلی باشد که ما باید با هم حرف بزنیم و گفتگو کنیم. گفت من با شما در این نظر مشترک هستیم و این درست است ما باید اول هسته‌ای را حل و فصل کنیم. بعد گفتیم بین ما خیلی مسائل عجیب و غریبی در این ۳۵ سال گذشته است روزهای سیاه و تاریک و این چیزی نیست که در زمان کوتاه بتوان حل کرد و گفت بله، گفته‌ام که این یک شبه حل نمی‌شود اما الان زمانی است که می‌توانیم این اراده را داشته باشیم و حرکت کنیم و برویم مسائل را حل و فصل کنیم.

در مجموع من فکر می‌کنم این مکالمه تلفنی یک مقدار شرایط را تسهیل کرد. ما فکر می‌کنیم با یک مکالمه تلفنی طرف باید بیاید اشهد ان لا اله الا الله هم بگوید، (خنده حضار) حالا به هر حال بحث این است که یک مقدار فضا تلطیف شود و راه باز شود ما بتوانیم در مذاکره پیشرفت بیشتری داشته باشیم و بتوانیم به مقصد برسیم.

خلاصه کنیم. خیلی طولانی شد، عذر می‌خواهم از تصدیع شما مهمانان عزیز، البته خیلی مباحث بین مجلس و دولت است برخی را آقای دکتر لاریجانی مطرح کردند و برخی در آینده می‌تواند مطرح شود. انشاءالله امیدوارم همه ما در این راه ثابت قدم حرکت کنیم و دست به دست هم بدهیم و این کار، کار دولت نیست، کار نظام است و کار هر دوی ماست. با کمال عذرخواهی.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته.

